

סוגיות חשובות לקראת גיל הפרישה

גיל הפרישה בהתאם לחוק עומד כיום על 67 לגברים ו-62-65 לנשים (בהתאם לתאריך הלידה) ¹. גיל פרישה חובה מוגדר בחוק כגיל 67.

בקרנות הפנסיה החדשות ניתן להגיש בקשה לקבלת קצבה חודשית החל מגיל 60, ובהתאם להוראות הדין.

ריכזנו עבורכם סוגיות חשובות לגבי תקופת הפרישה, זכויות העובד והליך הפרישה מקרן הפנסיה. כל האמור מטה מתייחס לקרנות הפנסיה החדשות (מקיפה וכללית).

עובד עבר את גיל פרישת חובה, האם המעסיק שלו מחויב להפקיד עבורו לחסכון פנסיוני?

במידה ומדובר בעובד קיים - שממשיך לעבוד אצל אותו מעסיק לאחר שהגיע לגיל פרישה חובה, המעסיק נדרש להמשיך להפקיד עבורו לחסכון פנסיוני (אף אם כבר לא קיימים כיסויים ביטוחיים במוצר הפנסיוני). זה נכון גם במקרה בו העובד החליט לפרוש חלקית מקרן הפנסיה ולהמשיך לעבוד אצל מעסיקו.

במידה ומדובר בעובד חדש - אם העובד החל עבודתו אצל המעסיק לאחר גיל פרישה חובה, המעסיק נדרש להפקיד עבור העובד במידה ומתקיים אחד מהתנאים להלן לפחות:

1. העובד סיים את עבודתו אצל המעסיק הקודם לפני גיל 67.

2. לא משולמת לעובד קצבה מגורם כלשהו, למעט קצבת ביטוח לאומי.

האם יש אפשרות לקבל קצבה מקרן הפנסיה ולהמשיך לעבוד אצל אותו מעסיק?

כן, ניתן לקבל קצבת זקנה מקרן הפנסיה ולהמשיך לעבוד אצל המעסיק ולהעביר הפקדות לאותה קרן, וזאת בכפוף לכך שיצורף אישור של המעסיק לעניין שחרור כספי הפיצויים.

עובד שהחליט לקבל קצבה בגין כל היתרה הצבורה בקרן ובוחר להמשיך לעבוד אצל המעסיק ייחשב כמצטרף חדש לקרן מבחינת הזכויות הביטוחיות. כלומר, עשויות להיות לכך השלכות משמעותיות עבור הכיסוי הביטוחי הקיים, בהתאם לתקנון הקרן.

ניתן גם לפרוש על חלק מהיתרה הצבורה בקרן וגם לכך עשויות להיות השלכות משמעותיות על הכיסויים הביטוחיים בקרן, בהתאם לתקנון הקרן.

בכל מקרה, לא ניתן לרכוש כיסוי ביטוחי בקרן הפנסיה לאחר גיל 67.

האם ניתן להפקיד או להעביר כספים נוספים לקרן הפנסיה על מנת להגדיל את פנסיית הזקנה?

ניתן להפקיד לקרן פנסיה מקיפה כספים נוספים לצורך הגדלת הקצבה בכפוף לתקרת ההפקדה לקרן מקיפה (כ-5,139 ש"ח לחודש נכון לשנת 2024). סכומים שמעבר לתקרה זו יועברו לקרן הכללית.

בנוסף, ניתן לנייד כספים מקופות שונות על מנת להגדיל את הקצבה, לדוגמה: ניתן לנייד, בכפוף להוראות הדין, כספי פיצויים שנצברו בקופת גמל, או קופת ביטוח ישנה, כספים שקיימים בקרן השתלמות נזילה (ניוד של מלוא הכספים) או חסכון מקופת גמל להשקעה. מומלץ לבחון אפשרויות אלו מול בעל רישיון, וזאת על מנת לא לפגוע בזכויות הקיימות בקופות מהן מעוניינים לנייד את הכספים ובכדי למקסם הטבות מס.

ככל והתחלתי לקבל קצבה, האם נדרש להגיש בקשה נוספת עבור קבלת קצבה מהכספים שנותרו בה?

כן. במידה ומשולמת לך קצבה מקרן הפנסיה, על מנת לקבל קצבה בגין היתרה הקיימת בקרן, יש להגיש בקשה נוספת לקבלת קצבה.

האם יש אפשרות לקבל פנסיית זקנה רטרואקטיבית מהקרן?

קיימת אפשרות לבקש עד 3 תשלומים נוספים בעת קבלת הקצבה הראשונה. יש לציין זאת בטופס הבקשה לקבלת קצבת זקנה, ובכפוף לכך שהגיל בחודש הראשון בתקופה הנוספת של תשלומי הקצבה לא יהיה נמוך מגיל 60. בקשה של תשלומים נוספים תגדיל את מקדם הפנסיה ובהתאם תקטין בהתאם את פנסיית הזקנה.

האם ניתן לבחור תקופה של הבטחת תשלומים לאחר הפרישה?

פנסיית זקנה משולמת לפורש לכל ימי חייו.

במסגרת הבקשה לפנסיית זקנה, פורש רשאי לבקש מהקרן הבטחה של תשלום הקצבה שלו לתקופה מינימלית (עד 240 חודשים) במקרה של פטירתו במהלך תקופה זו. פורש שקיימת לו זכויות לקבלת קצבת נכות מהקרן במהלך 24 החודשים שקדמו למועד הגשת הבקשה אינו זכאי לבחור באפשרות זו.

ניתן לבחור בתקופת הבטחה של 60 חודשים עד 240 חודשים או עד הגיעו של הפורש לגיל 87 לכל המאוחר. בגין כל בקשה לקבלת קצבה ניתן לבחור תקופת תשלומים מובטחים נפרדת, או לחלופין לא לבחור בתקופת תשלומים מובטחים כלל.

במקרה של בחירה כזו, יתרת תשלומי תקופת ההבטחה תשולם לשארים³, אם קיימים (כלומר, השארים יקבלו את מלוא פנסיית הזקנה לה היה זכאי הפורש עד תום תקופת ההבטחה). בהיעדר שארים - יתרת תקופת ההבטחה תשולם כסכום חד פעמי למוטבים שבחר הפורש וככל ולא בחר, התשלום יועבר לירשיו החוקיים.

לפורש קיים בן עם מוגבלות. האם הקרן תשלם לו קצבת שארים במקרה פטירה לאחר שהחל לקבל פנסיית זקנה מהקרן?

בעת מילוי בקשה לקבלת פנסיית זקנה נדרש לבחור מהו שיעור הקצבה שישולם לשארים, במידה וישנם כאלו, במקרה של פטירתו של הפורש. ניתן לבחור תשלום בשיעור של 30%-40% עבור "בן נבחר עם מוגבלות" ובמקרה פטירה חו"ח של הפורש, תשלום לבנו קצבה בשיעור שנבחר עבורו לכל ימי חייו. (במקרה של יתום שאינו "בן נבחר עם מוגבלות" תשלום קצבה רק עד הגיעו לגיל 21). חשוב להדגיש לעניין זה שלטובת בדיקת הזכויות לקבלת תשלום קצבת שארים, הקרן תבחן את עמידתו של היתום בהגדרה של "בן נבחר עם מוגבלות" במועד פטירתו של הפנסיונר וכן מעת לעת, כמפורט בתקנון הקרן.

האם פנסיית הזקנה שלי חייבת במס?

פנסיית זקנה מקרן פנסיה נחשבת כהכנסה לכל דבר ועניין על כן חייבת במס. עד גיל 67 גברים / 62-65 נשים מנוכים ביטוח לאומי ומס בריאות. - במידה והקצבה או חלק ממנה מוכרים כ"קצבה מוכרת" אז אותו חלק יהיה פטור ממס הכנסה. חשוב לדעת כי עם הגשת טופס לבקשת קצבה לקרן נדרש לצרף טופס 101 ו/או תיאום מס אחרת ינוכה ממנה מס בשיעור מירבי.

האם ניתן להוון את פנסיית הזקנה?

קרן הפנסיה מאפשרת להוון חלק מהקצבה בשני מצבים (ניתן לשלב ביניהם):

קצבה מעל סכום הקצבה המזערי (נכון לשנת 2024: 5,012 ש"ח) - היוון של מלוא הקצבה העולה על סכום הקצבה המזערי. לצורך חישוב סכום הקצבה המזערי ילקחו בחשבון כל הקצבאות שמקבל העמית מכל המוצרים הפנסיוניים, כולל פנסיה תקציבית ולמעט קצבה מקרן פנסיה וותיקה.

קצבה שנמוכה או שווה לסכום הקצבה המזערי - היוון של עד 25% לתקופה של עד 5 שנים.

במקרה זה, בתקופת ההיוון תשולם קצבה מופחתת בשיעור ההיוון.

לדוגמה:

עמית שיש לו קצבה בקרן בסך כולל של 7,000 ש"ח, יוכל להוון את כל סכום הקצבה שבין 5,012 ש"ח ל- 7,000 ש"ח, כלומר סכום של 1,988 ש"ח שיומרו לסכום חד פעמי.

בנוסף לכך, הוא יוכל להוון גם מהקצבה שנותרה לו בקרן (5,012 ש"ח) עד 25% ועד 5 שנים.

חשוב להדגיש שאם לא יועבר אישור מס, במועד התשלום הראשון ינוכה מס מירבי בהתאם להוראות מס הכנסה.

לאחר קבלת קצבת הזקנה הראשונה, לא יהיה רשאי הפנסיונר לשנות את בחירותיו.

*יובהר כי בכל מקרה של סתירה או אי התאמה בין המצוין לעיל לבין הוראות הדין ו/או הוראות התקנון - יגברו האחרונות.

*הוראות התקנון עשויות להתעדכן מעת לעת, בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון. ההוראות הקובעות תהיינה אלה שבתוקף במועד האירוע המזכה או במועד הפרישה, בהתאם למקרה.

*אין באמור כדי להוות ייעוץ / שיווק פנסיוני ו/או ייעוץ מס אשר מתחשב בצרכים ובנתונים המיוחדים של כל אדם.